

Bijlage 3 Stappenplan APV

Algemeen

Globaal worden er voor de handhavingstaken APV twee sanctiestrategieën gebruikt: “lik-op-stuk” en “twee stappen handhaving”. Deze taken worden grotendeels uitgevoerd door de Boa’s, en in mindere mate door de bouwinspecteurs en de milieuinspecteurs.

Losse meldingen via telefoon, brief of Melddesk

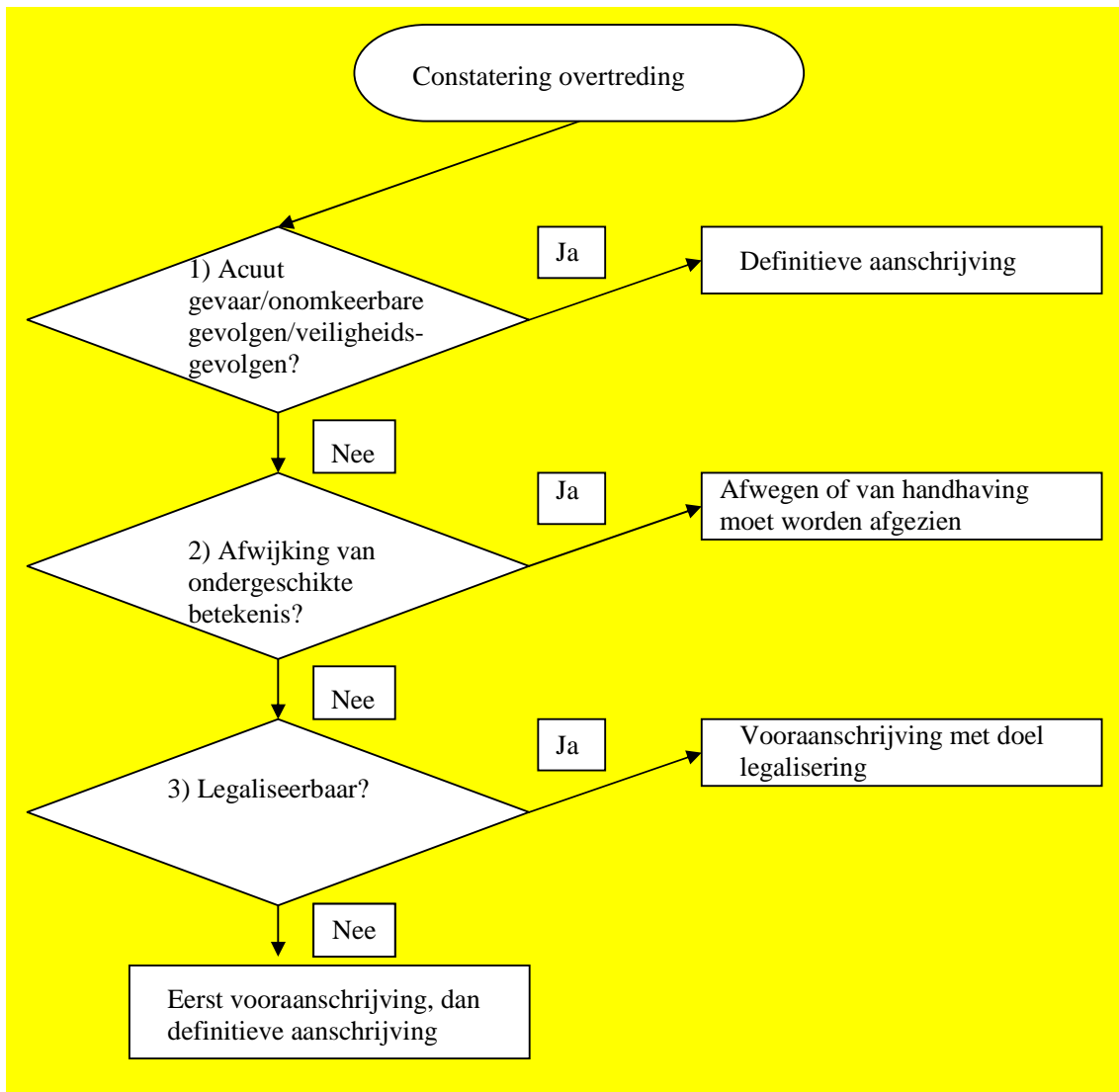
Een klacht of handhavingsverzoek komt binnen bij team Handhaving via de telefoon, via een brief of via een melding in de Melddesk Openbare Ruimte. Het wordt vervolgens uitgezet bij de verantwoordelijk toezichthouder die het meeneemt in de planning voor het gebiedsgericht toezicht. Vervolgens vindt er meestal op dezelfde dag (uiterlijk een dag later) een buitencontrole plaats. De zaak wordt overgedragen aan een juridisch medewerker als een handhavingstraject nodig is. De melder krijgt binnen twee dagen bericht over het resultaat. Brieven worden binnen zes weken beantwoord.

Afwegingskader

Bij de beslissing om al of niet te gaan handhaven worden de volgende stappen nagegaan.

4. Acuuut gevaar/onomkeerbare gevolgen/veiligheidsgevolgen?
5. Afwijking van ondergeschikte betekenis?
6. Legaliseerbaar?

Een toelichting is opgenomen in bijlage 4.

Lik-op-stuk

Voor overtredingen in de openbare ruimte geldt dat er in de meeste gevallen geen langdurige of duurzame relatie bestaat met de overtreder(s). In veel gevallen mag er worden aangenomen dat de overtreder weet dat de in deze sanctiestrategie onderscheiden overtredingen niet zijn toegestaan. Ook is van belang dat de besteding van ambtelijke capaciteit beperkt blijft als de overtreding relatief eenvoudig ongedaan te maken is. Hierop gelet is in de meeste gevallen een “lik-op-stuk” aanpak de beste sanctiestrategie. Dit betekent dat er, na een mondelinge waarschuwing, direct wordt geverbaliseerd of een bestuurlijke strafbeschikking wordt geschreven. Ook spoedeisende bestuursdwang hoort hierbij als er direct optreden noodzakelijk is en met Twee-stappen-handhaving de situatie al weer achterhaald zou zijn. Met goede communicatie kan ook al veel bereikt worden.

Twee stappen handhaving

Als een lik-op-stuk aanpak onvoldoende effect heeft, wordt opgetreden met een last onder dwangsom of bestuursdwang. Dit wordt onderverdeeld in twee stappen: vooraanschrijving en definitieve aanschrijving.

1. Gesprek en vooraanschrijving

Bij constatering van een overtreding gaat de toezichthouder of de juridisch medewerker indien mogelijk eerst een gesprek aan met de “vermeende” overtreder. Er wordt uitgelegd dat een en ander zonder of niet conform vergunning is gebeurd. Ook wordt uitgelegd hoe de gemeente daarmee wil omgaan: is legalisatie mogelijk of moet er iets afgebroken worden? Op deze wijze wordt de overtreder in de gelegenheid gesteld om de overtreding te beëindigen en eventuele schade te herstellen.

In het gesprek wordt duidelijk gemaakt dat er, indien de overtreding niet binnen de gestelde termijn wordt beëindigd, met een bestuursrechtelijke maatregel (last onder dwangsom of bestuursdwang) zal worden opgetreden. De overtreder krijgt de mogelijkheid om zijn zienswijze in te dienen.

Er wordt altijd een verslag gemaakt van dit gesprek en ter bevestiging van het gesprek of de gemaakte afspraken wordt dan de brief ‘vooraanschrijving’ verstuurd.

2. Aanschrijving

Een aanschrijving is het definitieve besluit tot het opleggen van een last onder dwangsom, het opleggen van een last onder bestuursdwang of het intrekken van een vergunning. Het kan zijn dat een zienswijze er toe leidt dat er wordt afgezien van handhaving. Een aanschrijving valt niet onder het mandaat van de BEL Combinatie zodat de juridisch medewerker eerst moet zorgen voor een collegebesluit. Ook hierbij dient op basis van de Algemene wet bestuursrecht een begunstigingstermijn gesteld te worden waarbinnen de overtreding alsnog kan worden beëindigd. Na het verstrijken van de termijn wordt de sanctie geëffectueerd.

Soms kan het aanschrijvingstraject niet worden afgewacht is en is direct optreden noodzakelijk, bijvoorbeeld in geval van acuut gevaar of calamiteit. De sanctie moet onmiddellijk worden uitgevoerd of de gemeente onderneemt zelf actie, zonder dat een begunstigingstermijn hoeft te worden gegeven. De beschikking wordt dan achteraf op schrift gesteld. Dit komt voor bij het wegslepen van voertuigen of het stilleggen van de bouw.

Schema sanctiestrategie APV/niet inrichting gebonden milieutaken

Het betreft hier de volgende handhavingstaken: gevelreiniging, lozing huishoudelijk afvalwater in bodem/oppervlaktewater, afvaldumping, verbranden afvalstoffen, hinder en stank. Aangezien dit vaak kleine overtredingen betreffen die in beginsel door de Boa's worden opgespoord en er een samenloop is van APV en milieu is er voor gekozen om deze taken mee te nemen in het gebiedsgericht toezicht voor APV.

Gelet op de ernst van overtredingen binnen dit thema, veelal de afwezigheid van een langdurige of duurzame relatie met de overtreder en de onomkeerbare milieugevolgen is voor de meeste handhavingstaken een lik-op-stuk aanpak gewenst.

In beginsel wordt er gesanctioneerd conform onderstaand overzicht.

Blaricum

Gebiedsgericht toezicht	Bijzondere wet	Prioriteit	Sanctiestrategie
<i>APV/niet inrichting gebonden milieutaken</i>			
ontheffingen gevelreiniging, niet naleven voorschriften	Wet milieubeheer/Gemeentewet (APV)	gemiddeld	Twee stappen
lozing huishoudelijke afvalwater in bodem/oppervlakte water	Wet milieubeheer/Gemeentewet (APV)	hoog	Lik-op-stuk
afvaldumping en ongewone voorvallen hfd 17 Wm	Wet milieubeheer/Gemeentewet (APV)	hoog	Lik-op-stuk
verbranden afvalstoffen	Wet milieubeheer/Gemeentewet (APV)	hoog	Lik-op-stuk
hinder stank	Woningwet	gemiddeld	Twee stappen

Eemnes

Gebiedsgericht toezicht	Bijzondere wet	Prioriteit	Sanctiestrategie
<i>APV/niet inrichting gebonden milieutaken</i>			
ontheffingen gevelreiniging, niet naleven voorschriften	Wet milieubeheer/Gemeentewet (APV)	laag	Twee stappen
lozing huishoudelijke afvalwater in bodem/oppervlakte water	Wet milieubeheer/Gemeentewet (APV)	laag	Lik-op-stuk
afvaldumping en ongewone voorvallen hfd 17 Wm	Wet milieubeheer/Gemeentewet (APV)	laag	Lik-op-stuk
verbranden afvalstoffen	Wet milieubeheer/Gemeentewet (APV)	laag	Lik-op-stuk
hinder stank	Woningwet	laag	Twee stappen

Laren

Gebiedsgericht toezicht	Bijzondere wet	Prioriteit	Sanctiestrategie
<i>APV/niet inrichting gebonden milieutaken</i>			
ontheffingen gevelreiniging, niet naleven voorschriften	Wet milieubeheer/Gemeentewet (APV)	gemiddeld	Twee stappen
lozing huishoudelijke afvalwater in bodem/oppervlakte water	Wet milieubeheer/Gemeentewet (APV)	hoog	Lik-op-stuk
afvaldumping en ongewone voorvallen hfd 17 Wm	Wet milieubeheer/Gemeentewet (APV)	hoog	Lik-op-stuk
verbranden afvalstoffen	Wet milieubeheer/Gemeentewet (APV)	hoog	Lik-op-stuk
hinder stank	Woningwet	gemiddeld	Twee stappen

Sanctiestrategie Beheer APV

Handhavingstaken binnen dit thema zijn bijvoorbeeld objecten op/langs de openbare weg, het in gebruik nemen van gemeentegrond, uitstallingen/standplaatsen, aanhangers/ caravans langer dan drie dagen op de openbare weg, bomen kappen.

In beginsel wordt er gesanctioneerd conform onderstaand overzicht.

Blaricum

Gebiedsgericht toezicht	Bijzondere wet	Prioriteit	Sanctiestrategie
<i>Beheer openbare ruimte</i>			
plaatsen objecten op en langs de openbare weg (containers)	Gemeentewet (APV)	hoog	Lik op stuk

evenementenreclame zoals driehoeksborden e.d.	Gemeentewet (APV)	gemiddeld	Lik-op-stuk
illegaal gebruik (openbare) gemeentegrond	Gemeentewet (APV)	hoog	Twee stappen
straatartiesten	Gemeentewet (APV)	laag	Lik-op-stuk
illegaal beplakken reclame en graffiti	Gemeentewet (APV)	gemiddeld	Lik-op-stuk
hondenpoep	Gemeentewet (APV)	n.v.t.	n.v.t.
standplaatsen	Gemeentewet (APV)	laag	Twee stappen
fout parkeren	Wegenverkeerswet	hoog	Lik op stuk
aanhanger/caravan openbare weg langer dan 3 dagen	Gemeentewet (APV)	gemiddeld	Lik-op-stuk
uitstalling	Gemeentewet (APV)	laag	Twee stappen
zonder vergunning kappen	Gemeentewet (APV)	hoog	Twee stappen of aangifte bij politie
zonder vergunning uitrusten	Gemeentewet (APV)	hoog	Twee stappen

Eemnes

Gebiedsgericht toezicht	Bijzondere wet	Prioriteit	Sanctiestrategie
<i>Beheer openbare ruimte</i>			
plaatsen objecten op en langs de openbare weg (containers)	Gemeentewet (APV)	hoog	Lik-op-stuk
evenementenreclame zoals driehoeksborden e.d.	Gemeentewet (APV)	gemiddeld	Lik-op-stuk
illegaal gebruik (openbare) gemeentegrond	Gemeentewet (APV)	hoog	Twee stappen
straatartiesten	Gemeentewet (APV)	laag	Lik-op-stuk
illegaal beplakken reclame en graffiti	Gemeentewet (APV)	gemiddeld	Lik-op-stuk
hondenpoep	Gemeentewet (APV)	hoog	Lik-op-stuk
standplaatsen	Gemeentewet (APV)	laag	Twee stappen
fout parkeren	Wegenverkeerswet	n.v.t.	n.v.t.
aanhanger/caravan openbare weg langer dan 3 dagen	Gemeentewet (APV)	gemiddeld	Lik-op-stuk
uitstalling	Gemeentewet (APV)	laag	Twee stappen
zonder vergunning kappen	Gemeentewet (APV)	hoog	Twee stappen of aangifte bij politie
zonder vergunning uitrusten	Gemeentewet (APV)	laag	Twee stappen

Laren

Gebiedsgericht toezicht	Bijzondere wet	Prioriteit	Sanctiestrategie
<i>Beheer openbare ruimte</i>			
plaatsen objecten op en langs de openbare weg (containers)	Gemeentewet (APV)	hoog	Lik-op-stuk
evenementenreclame zoals driehoeksborden e.d.	Gemeentewet (APV)	gemiddeld	Lik-op-stuk
illegaal gebruik (openbare) gemeentegrond	Gemeentewet (APV)	hoog	Twee stappen
straatartiesten	Gemeentewet (APV)	laag	Lik-op-stuk
illegaal beplakken reclame en graffiti	Gemeentewet (APV)	gemiddeld	Lik-op-stuk
hondenpoep	Gemeentewet (APV)	hoog	Lik-op-stuk
standplaatsen	Gemeentewet (APV)	laag	Twee stappen
fout parkeren	Wegenverkeerswet	hoog	Lik-op-stuk
aanhanger/caravan openbare weg langer dan 3 dagen	Gemeentewet (APV)	gemiddeld	Lik-op-stuk
uitstalling	Gemeentewet (APV)	laag	Twee stappen
zonder vergunning kappen	Gemeentewet (APV)	hoog	Twee stappen of aangifte bij politie
zonder vergunning uitrusten	Gemeentewet (APV)	laag	Twee stappen

Toelichting

1. Plaatsen objecten op en langs de openbare weg

Het gaat hierbij om diverse soorten objecten, zoals containers, pallets, bouwketen, steigers, ecotoiletten en overige bouwmaterialen. In de regel geldt hiervoor een meldingsplicht en algemene regels. In

vergunningen wordt hierover gecommuniceerd naar de doelgroep. De regels zijn doorgaans dus wel bekend bij de doelgroep.

Dit onderwerp heeft een hoge prioriteit en daar past een lik-op-stuk beleid bij. Als de overtreder bekend is, kan de overtreding meestal zonder ingrijpende middelen (zoals een dwangsom of bestuursdwang) ongedaan worden gemaakt. Het gewenste effect kan dus bereikt worden met weinig ambtelijke inspanning.

Als de overtreder niet te achterhalen is (bijvoorbeeld bij het ontbreken van een naam op het voorwerp of als buurtonderzoek niets oplevert) dan zal bestuursrechtelijke handhaving moeten worden toegepast om de overtreding ongedaan te maken. Er wordt dan een bestuursdwangsticker geplakt in combinatie met een bekendmaking in een huis-aan-huis blad. Na een week wordt het voorwerp verwijderd (bestuursdwang).

2. Evenementenreclame, zoals driehoeksborden e.d.

De doelgroep kent over het algemeen de regels. Daarnaast is er doorgaans een korte termijn tussen het (zonder toestemming) plaatsen van de borden en het plaatsvinden van het evenement. Daarom is direct optreden middels een **lik-op-stuk** aanpak gewenst. Vooral bij driehoeksborden die verkeersgevaarlijk geplaatst zijn. Een proces-verbaal neemt de doelgroep doorgaans op de koop toe. Daarom verdient het de voorkeur om de evenementenreclame onmiddellijk weg te halen (spoedeisende- bestuursdwang). Hier doet niet aan af dat deze activiteit door de gemeente als gemiddeld wordt bestempeld.

3. Illegaal gebruik (openbare) gemeentegrond

Deze overtreding heeft een overlap met de onder punt 1 genoemde overtreding: het plaatsen van objecten op en langs de openbare weg. Bij illegaal gebruik van (openbare) gemeentegrond kan bijvoorbeeld gedacht worden aan een burger die zijn of haar tuin verlengd op gemeentegrond (het zogenaamde landjepik).

Deze doelgroep doet dit over het algemeen uit onwetendheid of heeft de “moet kunnen” attitude en bevindt zich nog redelijk laag in de “piramide”. Daarom zou **twee stappen handhaving** in combinatie met actief toezicht de juiste strategie zijn. Na voorlichten/waarschuwen zou dan een hersteltermijn volgen. Ingeval hierna zou blijken dat de overtreding (nog) niet is beëindigd, en de overtreder ook niet voornemens is/was deze te beëindigen, dan kan overgegaan worden tot bestuursrechtelijke handhaving. De gemeente bestempelt deze activiteit echter als hoge prioriteit en het illegaal gebruik van gemeentegrond ligt erg gevoelig.

Met enige regelmaat leggen burgers stenen of plaatsen paaltjes in de berm voor hun huis om te voorkomen dat daar door anderen geparkeerd wordt. Deze afbakening is eigenlijk ook het in gebruik nemen van gemeentegrond voor eigen gebruik omdat de publieke bestemming (gebruik als uitwijkmogelijkheid, parkeermogelijkheid) belemmerd wordt. Bestuursrechtelijke handhaving kost dan te veel ambtelijke inspanning in verhouding tot de manier waarop de overtreding ongedaan gemaakt kan worden. Daarom wordt hiervoor gekozen voor een civielrechtelijk lik-op-stuk beleid: na waarschuwing (bijvoorbeeld in een huis-aan-huisblad) wordt het voorwerp verwijderd en vernietigd.

4. Straatartiesten

Deze doelgroep heeft doorgaans weinig kennis van de APV-regels en weet dus niet in welke gevallen een ontheffing van deze regels nodig is. Daarom is informeren/adviseren op zijn plaats. Zonodig kunnen de straatartiesten bij het waarschuwen naar een andere locatie worden gestuurd. **Lik-op-stuk** met een lage toezichtintensiteit is gewenst.

5. Illegale reclame, graffiti en beplakken

De doelgroep weet over het algemeen dat de activiteiten illegaal zijn. De overtreder heeft doorgaans geen relatie met de gemeente en handelt bewust. Schade aan eigendommen van de gemeente en/of particulieren is ongewenst en kordaat optreden is nodig. Omdat deze activiteit niet frequent voorkomt binnen de BEL-gemeente is hier een gemiddelde prioriteit aan gegeven. Daar past een **lik-op-stuk** beleid bij

6. Hondenpoep

Sinds jaar en dag neemt de hondenpoep-problematiek (in de meeste gemeenten) de koppositie in op de lijst van grote ergernissen. In Blaricum is dit niet als handhavingstaak geprioriteerd; in Eemnes en Laren is deze echter hoog geprioriteerd. Een **lik-op-stuk** benadering (gelijk verbaliseren) is hier op zijn plaats.

7. Standplaatsen en uitstalling

Hier wordt gekozen voor **twee stappen handhaving**. Bij standplaatsen gaat het om het geheel zonder vergunning verkopen of het niet houden aan de voorschriften van een standplaatsvergunning. Bij uitstalling gaat het om uitstalling van koopwaar, uitstallingborden of terrassen. Ook het niet voldoen aan algemene regels uit de APV valt hieronder.

Er wordt hierbij gekozen voor het opleggen van dwangsommen per constatering. Het is immers ongewenst als de standplaats/uitstalling eenmalig wordt verwijderd, want herhaling van overtreding moet voorkomen worden. Een begunstigingstermijn van 1 week is op zijn plaats om te voorkomen dat de overtreder economisch gewin haalt uit een langere termijn.

8. Fout parkeren

In Eemnes komt deze handhavingstaak niet voor, in Blaricum en Laren is deze hoog geprioriteerd. Handhaving gebeurt altijd door het schrijven van een proces-verbaal en wordt strafrechtelijk afgedaan als een 'Wet Mulder'-feit.

9. Aanhanger/caravan langer dan drie dagen op de weg

Het gaat hier om overtredingen uit hoofdstuk 5 van de APV, zoals het te koop aanbieden van voertuigen, parkeren van grote voertuigen, voertuigwrakken, aanhanger/caravan langer dan drie dagen op de weg, parkeren van reclamevoertuigen, etc.

De regels zijn niet altijd bekend bij de doelgroep. Als de overtreder bekend is, kan de overtreding meestal zonder ingrijpende middelen (zoals een dwangsom of bestuursdwang) ongedaan worden gemaakt. Het gewenste effect kan dus bereikt worden met weinig ambtelijke inspanning. Lik-op-stuk-aanpak verdient daarom de voorkeur.

Als de overtreder niet te achterhalen is (bijvoorbeeld bij het ontbreken van een kenteken of als buurtonderzoek niets oplevert) dan zal bestuursrechtelijke handhaving moeten worden toegepast om de overtreding ongedaan te maken. Gaat het om voertuigwrakken of caravans/aanhangers langer dan drie dagen op de weg (artikelen 5.1.4 en 5.1.5 APV), dan wordt er direct een waarschuwingsticker op de betreffende aanhanger/caravan geplakt. Is de caravan/aanhanger na een week nog niet weg, en heeft de eigenaar zich (nog) niet gemeld, dan wordt er een bestuursdwangsticker op geplakt in combinatie met de bekendmaking in een huis-aan-huis blad. Na een week wordt het voertuig verwijderd (bestuursdwang).

10. Illegaal kappen van bomen

De doelgroep is niet altijd goed bekend met de regels. Niettemin is er bij het illegaal kappen (van een boom) sprake van onomkeerbare gevolgen. Optreden met een proces-verbaal zal de doelgroep waarschijnlijk 'op de koop toe' nemen.

Als er houtopstand gekapt is zonder vergunning zijn de gevolgen onomkeerbaar. Er moet dan eerst onderzocht worden of er wel een vergunning was verleend als deze was aangevraagd (legalisatie). Als dat het geval is, wordt van verdere handhaving afgezien. Er kan eventueel nog aangifte worden gedaan bij de politie.

Met het opleggen van een herplantplicht kan het verwijderde groen worden gecompenseerd (voor het geval er geen vergunning verleend had kunnen worden). Handhaving in twee stappen verdient daarom de voorkeur. De inhoud van een herplantplicht wordt per casus afgewogen. Een geschikte begunstigingstermijn zal doorgaans afhankelijk zijn van het plantseizoen.

11. Zonder vergunning uitrit realiseren

Deze overtreding leent zich niet voor een lik-op-stuk aanpak. Het verdient de voorkeur een overtreder eerst te waarschuwen en ertoe te bewegen de grond in oude toestand te herstellen (of de uitweg aan te leggen conform de vergunningvoorschriften). Weigert de overtreder dit te doen, dan wordt er een dwangsom opgelegd of een bestuursdwangbesluit genomen (**twee stappen handhaving**).

Dwangsommen en begunstigingstermijnen

APV		
Overtreding	Hoogte dwangsom	Begunstigingstermijn
Illegaal gebruik gemeentegrond	€ 5.000,- ineens	6 weken
Standplaats zonder vergunning innemen	€ 5.000,- ineens	1 week
Standplaats (niet naleven van vergunningvoorschriften of algemene regels).	€ 1.000,- per voorschrift, per constatering tot een maximum van € 15.000,-.	1 week
Uitstalling zonder vergunning innemen	€ 5.000,- ineens	1 week

Uitstalling (niet naleven van vergunningvoorschriften of algemene regels)	€ 1.000,- per voorschrift, per constatering tot een maximum van € 15.000,-.	1 week
Uitrit (zonder vergunning realiseren)	€ 5.000,- ineens	6 weken
Uitrit (niet naleven van vergunningsvoorschriften of algemene regels)	€ 1.000,- per voorschrift, ineens.	6 weken
Ontheffing gevelreiniging/niet naleven voorschriften en stankhinder	Hoogte maximale dwangsom afstemmen op economisch gewin.	6 weken
Reclameobject(en) zonder, of in afwijking van, een omgevingsvergunning bij bedrijven	Hoogte maximale dwangsom afstemmen op economisch gewin	6 weken